
Diagnostika adnexálnych tumorov kože

Adamicová K.¹, Fetisovová Ž.², Mellová Y.³, Výbohová D.³

¹Ústav patologickej anatómie, ²Klinika dermatovenerológie, ³Ústav anatómie,
Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského, Martin

Súhrn

V práci autori predovšetkým sumarizujú možné algoritmy rutínnej diagnostiky adnexálnych tumorov kože z histogenetického, morfológického a imunohistochemického pohľadu. Upozorňujú na potrebu znalosti klinických údajov a ich význam pre orientačné zatriedenie biopsizovaných tumorových lézií kože. Zo získaných údajov zhotovili prehľadné tabuľky pre potreby rutínnej biopieckej praxe.

Kľúčové slová: tumory kože – adnexálne nádory – diagnostický algoritmus

Summary

Diagnostic Procedures in Skin Adnexal Tumours

From histogenetic, morphologic and immunohistochemical point of view the authors try to make possible algorithms that can be employed in a routine diagnosis of adnexal skin tumours. They stress the importance of knowledge of clinical data necessary for orientation classification of tumour skin lesions after biopsies. The authors translated their obtained data into survey tables to be used as guidelines in a routine biopieck practice.

Key words: skin tumours – adnexal tumours – diagnostic algorithm

Čes.-slov. Patol., 42, 2006, No. 2, p. 59–65

Adnexálne nádory kože predstavujú nepočetnú skupinu neoplázií. Presná incidencia týchto nádorov sa bežne neuvádza. Incidencia všetkých nemelanómových karcinómov sa v ostatných 20 rokoch na Slovensku zvyšuje a predstavuje u mužov cca 63,5 a u žien 59,5. Je to oveľa viac ako ukazujú svetové štatistiky (u mužov 51,4, u žien 35,4) (14, 29). V našom materiáli Ústavu patologickej anatómie JLF UK v Martine sme v ostatných 5 rokoch zistili, že zo všetkých nádorov kože skupiny MKCH-O – C44 (iné zhubné nádory kože) a MKCH-O - D23 (iné nezhubné nádory kože), ktorých bolo spolu 875 prípadov, sme adnexálne nádory rôznej dignity diagnostikovali 17-krát, teda takmer v dvoch percentách prípadov. Štatistika z roku 1995 v podskupine „ostatných nádorov kože“, t. j. mimo bazaliómov a spinocelulárnych karcinómov, uvádza ich incidencia u mužov 0,7 a u žien 0,6. Tieto hodnoty sa v ostatných 20 rokoch výrazne nemenili (14). Možno predikovať, že podskupina „ostatných nádorov kože“ je zastúpená z veľkej časti práve adnexálnymi nádormi. Adnexálne kožné tumory teda nie sú početnou

skupinou nádorov, ale v prípade ich malignizácie, resp. primárnej malignity predstavujú komplikovane diagnostikovateľné, ťažko liečiteľné, agresívne a infiltratívne formy (21).

Vývoj kožných adnexov a histopatogenéza adnexálnych nádorov

Do skupiny adnexálnych nádorov kože zaraďujeme nádory vznikajúce z kožných adnex. Williams a spol. rozdeľuje kožné adnexy na: 1. ekrinné potné žľazy a vývody, 2. pilosebaceózný aparát, 3. izolované sebaceózne žľazy a 4. apokrinné potné žľazy a ich vývody (32). Podľa tradičného histopatologického delenia rozdeľujeme tieto nádory zväčša na kategórie ekrinné, folikulárne (trichoepitelové), sebaceózne, apokrinné a zmiešané (3, 9, 20).

Histologický obraz ako aj imunohistochemický fenotyp adnexálnych nádorov úzko súvisí s embryonálnym vývojom štruktúr, z ktorých vychádzajú.

Ekrinné potné žľazy sa vyvíjajú z ektodermu